

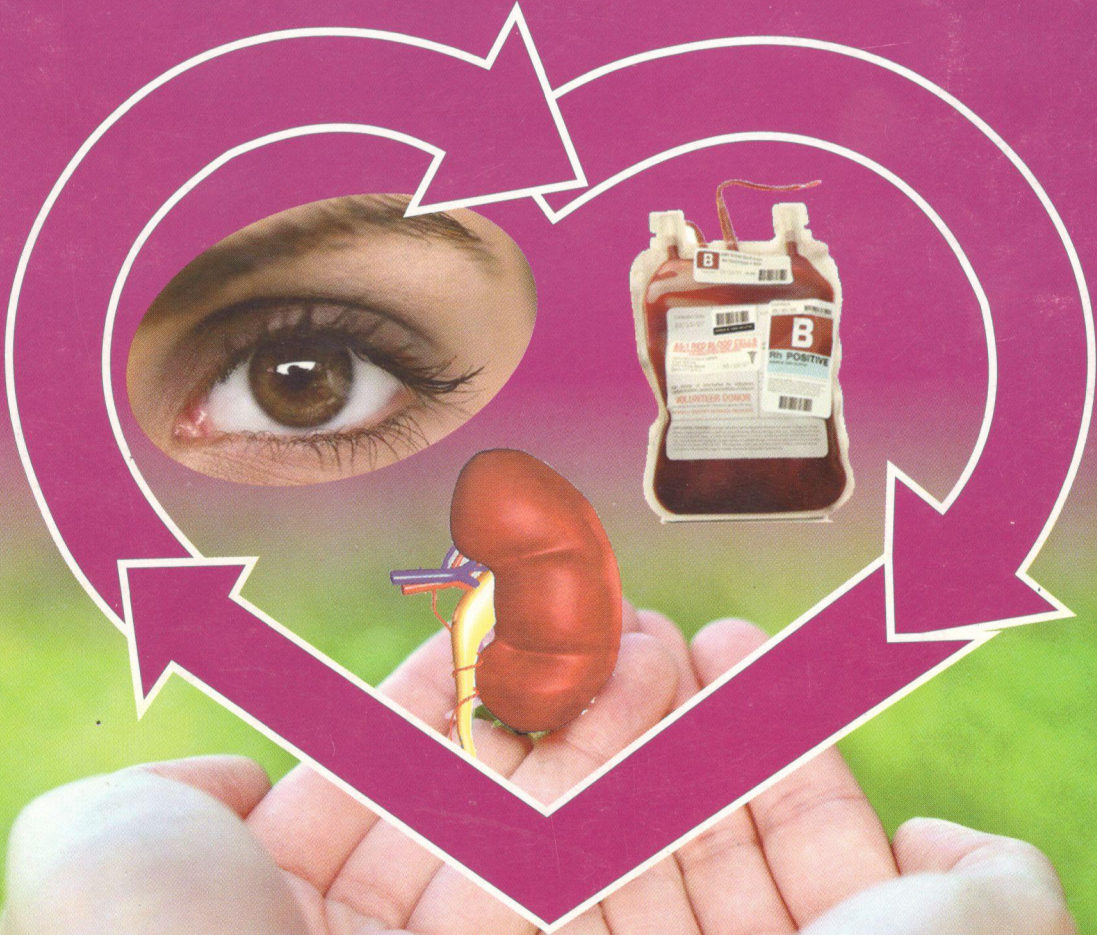

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर वैद्यकीय प्रतिष्ठान संचलित
श्रीगुरुजी रुग्णालय, नाशिक.

जिष्काळा

वर्ष ३ रे अंक १० वा
ऑक्टोबर २०१३

एक स्नेहबंध

गौरवं प्राप्यते दानात् न तु वित्तस्य संचयात् ।
स्थितिरूचैः पयोदानम् पयोधीनामधस्थितिः ॥

वैराग्य आणि समर्पण

आपल्या शरीराचा एखादा अवयव दुसऱ्याला दान करण्यासाठी दोन प्रकारच्या भावना प्रबळ असण्याची आवश्यकता असते पहिली भावना म्हणजे 'वैराग्य' व दुसरी 'भक्ती' अथवा 'समर्पण'. वैराग्य माणसाला आपण स्वतः त्या अवयवापासून वेगळे आहोत हे समजण्याची शक्ती देते. तर समर्पण वृत्ती माणसाला दुसऱ्याबद्दल अधिक उदार होण्यास मदत करते अर्थात माझ्यापेक्षा दुसऱ्या व्यक्तीला याची जास्त गरज आहे हे मनावर बिंबवते. आपल्या पौराणिक कथांमध्ये दानाचे महत्त्व सांगणाऱ्या अनेक गोष्टींचे वर्णन आढळते. त्यापैकी दधिची ऋषी व कन्नप्पा यांच्या पुराणातील कथामध्ये या दोन भावना आपल्याला पहावयास मिळतात.

दधिची ऋषीची कथा

संस्कृत पुराणातील ही कथा आहे. देव व दानव एकमेकांत श्रेष्ठत्वासाठी लढत होते. अशाच एका लढाईमध्ये वृत्र नावाचा राक्षस दानव सेनेचे प्रतिनिधित्व करत होता. वृत्र राक्षस हा त्याच्याकडे असलेल्या शक्तीमुळे अपराजित समजला जात होता. या राक्षसाला मारण्यासाठी देवांना एक अतिशय मजबूत असे एखाद्या तपस्वीच्या हाडांपासून तयार केलेले शस्त्र हवे होते. दधिची ऋषींनी शेकडो वर्षे केलेल्या तपस्येमुळे त्यांच्या अस्थी अतिशय मजबूत होत्या. तेव्हा देवांचा राजा इंद्र दधिची ऋषींकडे गेला व म्हणाला की असुरांना जिंकण्यासाठी आम्हाला तुमच्या अस्थी हव्या आहेत. म्हणजेच दधिची ऋषींना आपले प्राण द्यावे लागणार हे निश्चित होते. ऋषींनी क्षणाचाही विलंब न लावता इंद्राची विनंती मान्य केली व समाधी घेऊन आपले प्राण त्यागले. या हाडांपासून विश्वकर्मा यांनी 'वज्र' नावाचे अस्त्र तयार केले व या अस्त्राच्या सहाय्याने वृत्रासुराचा वध केला.

कन्नप्पा ची कथा

तांमीळ पुराणातील ही कथा आहे. थिन्नन नावाचा एक शिकारी भगवान शंकराचा असीम भक्त होता. तो रोज शिकार करतांना जंगलात जे काही मिळेल ते सर्व भगवान शंकराच्या पिंडीला अर्पण करायचा. एके दिवशी भगवान शंकर आपल्या या भक्ताची परीक्षा घ्यायचे ठरवितात. त्यानुसार एके दिवशी थिन्नन जेव्हा शिवलिंगाची पूजा करण्यासाठी जातो तेव्हा त्याला दिसते की पिंडीला दोन डोळे निर्माण झाले असून एका डोळ्यातून रक्त वाहत आहे. तेव्हा थिन्नन विविध प्रकारच्या उपायांनी, जडीबुटींनी रक्तप्रवाह थांबविण्याचा प्रयत्न करतो परंतु त्याला यश येत नाही. शेवटी तो आपला एक डोळा काढून त्या पिंडीवर लावतो तो काय आश्चर्य ! रक्तप्रवाह थांबतो. परंतु लगेचच दुसऱ्या डोळ्यातून रक्तप्रवाह सुरू होतो. थिन्नन आता आपला दुसरा डोळाही अर्पण करण्यास तयार होतो. परंतु डोळा काढल्यानंतर आपण पाहणार कसे व पिंडीचा दुसरा डोळा कोठे आहे हे समजणार कसे हे लक्षात आल्यामुळे आपल्या एका पायाचा आंगठा पिंडीच्या डोळ्यावर ठेवून दुसरा डोळा काढणार इतक्यात भगवान शिवशंकर या अगम्य भक्तीने प्रसन्न होऊन प्रकट होतात व थिन्ननला पुन्हा दृष्टी देऊन त्याचे कन्नप्पा (कन्नप्पा म्हणजे ज्याने आपले डोळे दान केले असा ऋषी) असे नामकरण करतात.

दधिची ऋषींच्या कथेमध्ये आपल्याला वैराग्य भावनेचे दर्शन होते. तर कन्नप्पा च्या कथेमध्ये आपणांस भक्ती व समर्पण दिसून येते.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
वैद्यकीय प्रतिष्ठान संचलित
श्रीगुरुजी रुग्णालय
आनंदवल्ली चौक, गंगापूर रोड,
नाशिक - ४२२०१३.
दूरध्वनी - २३४२४०१, २३४३४०१
मो. : ८३८००११२८६
www.shrigurujirugnalaya.com

जिह्वाळा - त्रैमासिक

वर्ष ३ रे, अंक १० वा, ऑक्टोबर २०१३

मार्गदर्शक

डॉ. विनायक गोविलकर

संपादक

श्री रवींद्र बेडेकर (८३८००११२८४)

ravibedekar@yahoo.com

मुद्रक/प्रकाशक

श्री प्रवीण बुरकुले (९८२२०५७४९१)

कार्यवाह

श्रीगुरुजी रुग्णालय

संपादक मंडळ

श्री. प्रकाश भिडे

श्री. गजानन होडे

श्री. श्रीराम महाजन

डॉ. गिरीश बेद्रे

डॉ. अभिजित मुकादम

मोबाईल : ८३८००११२७८

abhizone3@gmail.com

अक्षरजुळणी, सजावट व मुद्रण

अल्टीमेट इंप्रेशन्स,

१९, विकास कॉलनी, इंडियन आईल

पेट्रोल पंपासमोर, त्रिंबक रोड, नाशिक.

फोन : ०२५३-२३५२५३०

द्वैवार्षिक वर्गणी रु. १००/-

त्रैवार्षिक वर्गणी रु. १५०/-

या अंकाचे देणगी मूल्य रु. १५/-

संपादकीय ...

प्रिय वाचक बंधुंनो...

आपले श्रीगुरुजी रुग्णालय ३ जून २०१३ रोजी नवीन वास्तूत स्थलांतरित झाले हे आपणास माहीत आहेच. रुग्णालय सर्व सुविधांनी सज्ज असावे असा आपला प्रयत्न आहे. सीटी स्कॅन, चष्माघर हे नवीन विभाग सुरू झाले आहेत. डायलिसिस विभागही सुरू होत आहे. आयुर्वेद विभाग उत्तम रितीने कार्यरत झाला आहे. नवीन यंत्रसामग्री, नवीन कर्मचारी वर्ग यांची भर पडत आहे. समाजाकडून भरभरून प्रतिसाद मिळत आहे. रुग्णसंख्येत वाढ होत आहे. सर्व डॉक्टर्स आपल्या कौशल्याने व आत्मीयतेने रुग्णसेवा करीत आहेत. रुग्णांमध्ये रुग्णालयाविषयी विश्वासाची आणि आपलेपणाची भावना वाढते आहे. त्याचबरोबर रुग्णालयाकडून मिळणाऱ्या सेवेबद्दल रुग्णांच्याही अपेक्षा वाढत आहेत. या सर्व अपेक्षा पूर्ण करण्याचा आमचा प्रयत्न राहिला आहे व राहील.

निरपेक्ष भावनेने रुग्णांची सेवा करण्यासाठी कार्यकर्ते पुढे येत आहेत. त्यांच्या सहयोगाने 'सेवाव्रती' ही योजना सक्षम करण्याचा आपला प्रयत्न आहे. सेवा निवृत्तांनी रुग्णालयास भेट देऊन 'सेवाव्रती' संकल्पना समजून घ्यावी व त्यात सक्रीय सहभाग घ्यावा असे आवाहन करावेसे वाटते.

गौरवं प्राप्त्येते दानात् न तु वित्तस्य संचयात् ।

स्थितिरूचैः पयोदानम् पयोधीनामधस्थितिः ॥

निरपेक्ष केलेल्या दानामुळे गौरव प्राप्त होतो, तो धनसंचय केल्याने प्राप्त होत नाही. सृष्टीला जीवनाचे (पाण्याचे) दान करणाऱ्या ढगाला अत्युच्च स्थान (आकाश) प्राप्त होते तर दान न करता पाण्याची साठवणूक करणाऱ्या सागराला खालच्या प्रतीचे स्थान दिले आहे. अर्थात सागरापेक्षा ढगाचा गौरव करण्यात आला आहे. आपण सर्वजण धनदान, अन्नदान, ज्ञानदान इ. दानाचे महत्त्व जाणतोच आहोत. या अंकात 'अवयवदान' या एका महत्त्वपूर्ण विषयावर प्रबोधन करण्याच्या हेतूने रक्तदान, नेत्रदान या विषयाचे लेख दिले आहेत. देहदान, अवयवदान (किडनी, लिव्हर इ.) या विषयीचे लेख काही कारणांमुळे या अंकात देऊ शकलो नाही. पुढील अंकात ते लेख देण्यात येतील. अशा प्रकारचे अवयवदानासाठी लोकांनी स्वेच्छेने पुढे यावे अशी अपेक्षा यांमागे आहे.

ही दीपावली आपणा सर्वांना आरोग्यदायी व सुख-समाधानाची जावो ही शुभेच्छा !

-- रवींद्र बेडेकर

After your Die..
Donate your Eye..

नेत्रदान श्रेष्ठदान ! (सामाजिक चळवळ)

डॉ. धनंजय देशमुख, नेत्ररोग तज्ज्ञ
मो.: ९४२०१९५२७२

नेत्र आपल्या पंचेद्रियांपैकी एक, नेत्रामुळे आपण हे सुंदर जग पाहू शकतो, व जगण्याचा सुखद आनंद घेऊ शकतो. आपल्याला डोळेच नसतील तर आपण हे सुंदर जग पाहू शकतो का ? अशी कल्पना सुद्धा आपल्याला करवत नाही.

आपल्याच आजुबाजुच्या परिसरात आपलेच काही बांधव व भगिनी हे सुंदर जग पाहण्याचा आनंद अंधत्वामुळे घेऊ शकत नाहीत. अंधत्व येण्याच्या कारणांपैकी एक प्रमुख कारण हे Corneal Blindness (डोळ्यांच्या पुढील भागात असलेला पारदर्शक पडदा पांढरा होणे.) भारतामध्ये Corneal blindness (डोळ्यांच्या पुढच्या भागात असलेला पारदर्शक पडदा) यामुळे येणाऱ्या अंधत्वाचे प्रमाण भारताच्या लोकसंख्येच्या (Census २०११) प्रमाणात १% म्हणजे १२ लाख रुग्ण आहेत त्यापैकी १.२२ लाख रुग्ण हे Corneal blindness मुळे अंध आहेत. आपल्या देशातील असलेल्या नेत्रदानाचे प्रमाण व मागे राहिलेले अंध रुग्ण (Back-log) व दरवर्षी वाढणाऱ्या अंध रुग्णांची संख्या पाहता भारतामध्ये दरवर्षी १,४०,००० इतक्या नेत्रपटलांची (Cornea) ची आवश्यकता आहे.

सर्वप्रथम आपण Corneal blindness ची कारणे जाणून घेऊ या, जी आपल्या डोळ्यांची योग्य काळजी घेतल्यास टाळता येऊ शकते.

१) व्हिटामिन 'अ' ची कमतरता (Vit. A deficiency)

२) जंतूसंसर्ग (Measles Trachoma Herpes Simplex इत्यादि)

३) डोळ्यात इजा झाल्यामुळे -

Foreign Body डोळ्यात जाणे

मुका मार लागण्यामुळे

हवेत उडणाऱ्या कीटकांमुळे

डोळ्यात केमिकल जाण्यामुळे

डोळ्यात भाजल्यामुळे (Burns)

डोळ्यात अणकुचीदार वस्तू घुसल्यामुळे

नेत्रदान कोण करू शकतात ?

कुठलीही व्यक्ती जिवंतपणी नेत्रदान करू शकत नाही. मरणोत्तर नेत्रदान करण्यासाठी आपण आपल्या जवळच्या नेत्रपेढी (Eye Bank) शी संपर्क करून नेत्रदान करण्याचा फार्म भरू शकतो, जेणेकरून आपले नातेवाईक आपल्या मृत्यूनंतर त्या नेत्रपेढीशी संपर्क करतील.

जरी नेत्रदानाचा फार्म आपण जिवंतपणी भरला नसेल तरी आपल्या जवळच्या (First Degree) नातेवाईकांनी संमती दिल्यास आपणास मरणोत्तर नेत्रदान करता येते.

नेत्रदानाचा फार्म कोण भरू शकतात ?

१) कुठल्याही वयोगटातील (०५ ते ८० वर्ष)

२) ज्यांना चष्म्याच्या नंबर आहे, ज्यांची मोतीबिंदूची शस्त्रक्रिया झाली आहे, तसेच ज्यांना मधुमेह, उच्च रक्तदाब आहे अशा व्यक्तीसुद्धा नेत्रदानाचा फार्म भरू शकतात.

नेत्रदानाचा फार्म कोण भरू शकत नाही ?

१) ज्या व्यक्ती एड्स, हिपॅटायटीस बी किंवा सी, रेबीज (Septicemia), रक्ताचा कॅन्सर (Leukemia), कॉलरा Tetanus, Meningitis, Encephalitis ह्या आजारांमुळे मृत्यु पावल्या आहेत अशा व्यक्तींना नेत्रदान करता येत नाही.

२) एखाद्या व्यक्तीच्या मृत्युचे नेमके कारण माहीत नसल्यास (Death due to Unknown Cause) अशा व्यक्तीचे डोळे (Cornea) नेत्ररोपण करण्यास घेता येत नाही.

नेत्रदान कसे करावे ?

मृत्यूनंतर ६ तासांच्या आत नेत्रदानाची प्रक्रिया पूर्ण झाली पाहिजे. त्यामुळे मृत्यूनंतर सर्वप्रथम आपण नजिकच्या नेत्रपेढीस त्वरीत संपर्क करावा. नेत्रपेढीतील डॉक्टर व कर्मचारी नेत्रदानाची प्रक्रिया ३०-४० मिनिटात पूर्ण करतात.

नेत्रपेढीतील डॉक्टर व कर्मचारी येई पर्यंत खालील गोष्टी कराव्यात.

अ) मृत व्यक्ती ज्या ठिकाणी असेल त्या ठिकाणाचा पंखा बंद करावा.

ब) मृत व्यक्तीचे डोळे उघडे असल्यास बंद करावेत.

क) डोळ्यावर गार पाण्याच्या पट्ट्या ठेवाव्यात.

ड) नेत्रपेढीतील डॉक्टर, कर्मचारी यांना डेथ सर्टिफिकेट (मृत्यूचा दाखला) याची एक छायांकित प्रत द्यावी.

इ) नेत्रपेढीचे आवश्यक ते संमती पत्र भरून भरून ते सही करून द्यावे.

भारतात नेत्रदानाचे प्रमाण अत्यंत अल्प आहे. ते वाढविण्यासाठी सामुहिक प्रयत्नांची गरज आहे. तसेच त्यासाठी समाजातील सर्व स्तरांतील लोकांचा सक्रिय सहभाग आवश्यक आहे. समाजामध्ये नेत्रदानाविषयी

जिव्हाळा - एक स्नेहबंध, ऑक्टोबर २०१३

काही गैरसमजूती आहेत त्या आपण व्यापक जनजागृती करून दूर केल्या पाहिजेत.

त्यामध्ये प्रामुख्याने पुढील गैरसमजूती आहेत.

१) नेत्रदान केल्यामुळे मोक्ष मिळत नाही.

२) नेत्रदान केल्यास पुढच्या जन्मी अंधत्व येते.

३) नेत्रदान केल्यास पुढील जन्मी डोळे विद्रुप होतात.

आपण काय करू शकतो ?

आपण स्वतः नेत्रदानाचा संकल्प करणे व इतरांना प्रोत्साहन देणे.

आपल्या परिसरातील लोकांना नेत्रदानाविषयी माहिती देणे व त्यांना नेत्रदानाचा फार्म भरण्यास मदत करणे.

जवळच्या नेत्रपेढीतील डॉक्टर तसेच कर्मचारी यांचे गणेश उत्सव, नवरात्र इत्यादी उत्सवांमध्ये नेत्रदानविषयी व्याख्यान आयोजित करणे तसेच माहितीपत्रके वाटणे.

सर्व प्रसार माध्यमांद्वारे नेत्रदानाविषयी लेख व जाहिरात देणे.

“मरावे परी किर्ती रूपे उरावे” या उक्तीप्रमाणे आता आपण सर्वांनी आणखी एक उक्ती कायम स्मरली पाहिजे ती म्हणजे “मरावे परी नेत्ररूपी उरावे” नाशिक शहरातील प्रमुख नेत्रपेढींचे दूरध्वनी क्रमांक -

१) शासकिय जिल्हा रुग्णालय - ०२५३-२३१६५२०

२) तुलसी आय हॉस्पिटल - ०२५३-२२३७८०२

३) डॉ. वसंतराव पवार मेडीकल कॉलेज - ०२५३-२३०३८०२

४) सुशिल आय हॉस्पिटल - ०२५३-२५७९७९१

५) माधव नेत्रपेढी - ९४२३१७३०७८

या नेत्रदानाच्या कार्यात सहभाग म्हणून श्रीगुरुजी रुग्णालय नजिकच्या काळात स्वतंत्रता सेनानी व सेंट्रल हिंदू मिलिटरी एज्युकेशन सोसायटीचे संस्थापक धर्मवीर डॉ. बा.शि. मुंजे यांच्या नावाने नेत्रपेढी सुरू करणार आहे.

आयुर्वेद व पंचकर्म प्रश्नोत्तरे

वैद्या सौ. सोनाली देशमुख, एम.डी.

मो. : ९४०३५८११२०

१) आयुर्वेद काय आहे ?

आयुर्वेद जीवनाचे विज्ञान आहे.

आयुर्वेद हे सृष्टीच्या उत्पत्तीशी निगडित आहे. त्यामुळे सृष्टीतील प्रत्येक जीवतत्वाला ते प्रभावित करते. सृष्टीमध्ये जीवतत्व या ना त्या स्वरूपात अस्तित्वात असतेच. हेच आयुर्वेदाचे सत्य आहे. चरक संहितेत सांगितल्याप्रमाणे

सोऽयमायुर्वेदः शाश्वतो निर्दिश्यते अनादित्वात्
स्वभाव संसिद्ध लक्षणत्वात् भाव स्वभाव नित्यत्वाच्च !

२) आयुर्वेदीय चिकित्सा का घ्यावी ?

एखाद्या व्यक्तीने / रोगी व्यक्तीने
आयुर्वेदीय चिकित्सा का घ्यावी ?

१००% नैसर्गिक ! आणि त्यामुळे दुष्परिणाम (Side effects) खुपच कमी / नसणारी चिकित्सा पध्दती. रोगाचा त्याच्या मुळाशी जाऊन नायनाट करणारी चिकित्सा पध्दती. त्यामुळेच रोगाचा पुन्हा उद्भव होत नाही. आयुर्वेद चिकित्सा ही एकमेव अशी चिकित्सा पध्दती आहे ज्यामुळे रोगापासून संरक्षण तर होतेच होते त्याचबरोबर, आरोग्य कायम ठेवण्यासही आयुर्वेद मदत करते. आयुर्वेद चिकित्सा ही जलद व कमी खर्चात होणारी आहे. जेव्हा आपण सर्व चिकित्सेला लागणारा काळ आणि खर्च यांची तुलना करू.

आयुर्वेद रुग्णाला W.H.O. च्या आरोग्य

परिभाषेनुसार चिकित्सा देते.

(Health is a state of complete physical, mental & spiritual social well being & not merely as absence of disease or infirmity.)

३) पंचकर्म काय आहे ?

शरीराची अंतर्गत शुद्धी करण्याच्या प्रक्रियेला किंवा निर्विष करण्याच्या प्रक्रियेला पंचकर्म चिकित्सा म्हणतात. यात पांच चिकित्सा प्रकार आहेत.

१) वमन

२) विरेचन

३) बस्ति

४) नस्य

५) रक्तमोक्षण

पंचकर्म चिकित्सा पध्दती ही आयुर्वेदाच्या आठही विभागात वापरली जाते.

१) काया चिकित्सा विभाग : General Medicine & somatic disorder

२) बालचिकित्सा विभाग : Gynac, pediatric, Obs.

३) ग्रहचिकित्सा विभाग : psychosomatic disorders

४) उर्ध्वार्ग : ENT & brain, ophthalm, head

५) शल्य : Surgery

६) दंष्ट्रा : toxicology

७) रसायन : geriatrics & immunological Studies

८) वाजिकरण : Sexual disorder studies & t/t

FQS/Myth of Ayurveda

१) आयुर्वेदिक औषधे उष्ण असतात ?

नाही, आयुर्वेदिक औषधे रुग्णाच्या प्रकृतीनुसार दिली जातात, ती फक्त थंड किंवा उष्ण नसतात.

२) आयुर्वेद चिकित्सा उशीराने बरी करणारी आहे ?

नाही, आयुर्वेदामध्ये तीव्र व जीर्ण (Actual), (Chronic) आजारानुसार लवकर व वेळ लागून अशा दोन्ही प्रकाराने ईलाज होतो.

३) खूप कडक पथ्य पाळावे लागतात.

नाही, दैनंदिन जीवनात आहारात थोडे फार बदल आयुर्वेद चिकित्सा होतांना करावे लागतात. त्यामुळे रोग होण्याची कारणे आहारातून कमी केली जातात.

४) आयुर्वेदात सर्व असाध्य रोग बरे करू शकतो ?

नाही, आयुर्वेद शास्त्राप्रमाणे प्रत्येक आजाराचे विश्लेषण व चिकित्सेचे टप्पे आहेत. त्यात असाध्य आजारही आहेत ज्यांची चिकित्सा होऊ शकत नाही. व साधा आजारही दुर्लक्ष केल्यास असाध्य होऊ शकतो. आयुर्वेद अशा असाध्य व्याधी बरे करत नाही.

५) पंचकर्माची चिकित्सा कोण कोण घेऊ शकतात ?

१) स्वस्थ व्यक्ती, पंचकर्म चिकित्सा घेऊ शकते. त्यामुळे होणारे आजार टाळता येतात.

२) बदलणाऱ्या ऋतुमुळे होणाऱ्या आजारांमध्ये पंचकर्म करता येते.

३) पुरुष आणि स्त्रीया दोघेही पंचकर्म चिकित्सा करू शकतात.

४) प्रतिकार क्षमता वाढविण्यासाठी, शारिरीक क्षमता

वाढविण्यासाठी पंचकर्म चिकित्सा करता येते.

५) सर्व प्रकारच्या व्याधींमध्ये, त्यांच्या विशिष्ट अवस्थेनुसार पंचकर्म करता येते.

६) कुठल्याही शस्त्रक्रियेच्या आधी आणि नंतर पंचकर्म करता येते, त्यामुळे व्याधीचा (आजाराचा) पुनरूद्भव टळतो

७) पंचकर्म चिकित्सेमुळे आजार बरा होण्याचा कालावधी कमी होतो, म्हणजे आजार लवकर बरा होतो. कारण पंचकर्मांमुळे विषद्रव्य शरिराच्या बाहेर फेकली जातात. त्यामुळे औषधांचा परिणाम चांगल्या पध्दतीने व लवकर होतो.

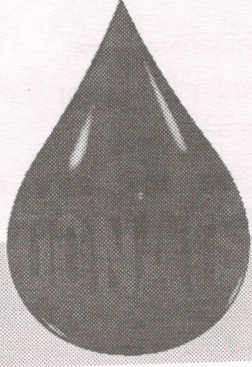
८) cost effective t/t. कारण आजार बरा होण्यासाठी लागणारा वेळ कमी होतो. त्यामुळे चिकित्सेचा खर्च कमी होतो.

५) पंचकर्मांमुळे होणारे निर्विषीकरण कायमस्वरूपी असते का ?

नाही, पंचकर्म चिकित्सा दरवर्षी केली जाणारी चिकित्सा आहे. यामुळे होणारा परिणाम १ ते २ वर्षे कायम राहतो. त्यानंतर पुन्हा ही चिकित्सा करून घ्यावी लागते.

पंचकर्म व आयुर्वेद चिकित्सा पध्दती मनुष्याचे आरोग्यरक्षणासाठी कटीबद्ध असणारी चिकित्सा पध्दती आहे. जीवनाची गुणवत्ता सुधारण्याचे काम मागील हजारो वर्षांपासून ही चिकित्सा पध्दती करते आहे.

रक्तदान.....जीवनदान

डॉ. गिरीश चाकूरकर, एम्. डी.पॅथ
मो.: ०८३८००११२७६

विधात्याने निर्माण केलेल्या या जगात सर्वात मौल्यवान असलेली गोष्ट म्हणजे माणूस, या माणसाच्या जीवनापेक्षा श्रेष्ठ काय असू शकते ?

रुग्णांसाठीच्या अपघात रुग्ण कक्षात डोकावले तरी रक्ताची आवश्यकता किती असते हे लक्षात येईल. आय.सी.यु.तील अत्यवस्थ रुग्ण, गरोदर माता, ब्लडकॅन्सर, हृदयावरील शस्त्रक्रिया यासाठी रक्ताची नेहमीच आवश्यकता असते. थॅलेसेमीया, हिमोफिलीया झालेली मुले यांचे आयुष्य या रक्तघटकांवर अवलंबून असते. हे देणारे रक्तदाते आहेत म्हणूनच त्यांचा उपचार शक्य आहे. रक्तदान म्हणूनच रुग्णांसाठी जीवनदान असते.

आठ वर्षांपूर्वी के.ई.एम. मुंबईची रक्तपेढी ज्या अर्थी वर्षाला ४०,००० पेक्षाही जास्त रक्ताच्या बॅगज रुग्णांसाठी देत होती. त्या अर्थी त्यांच्या हाकेला धावून येणाऱ्या ४०,००० व्यक्ती होत्या.

रक्त प्रयोगशाळेत तयार करता येत नाही. विधात्याने माणसालाच ते दान करण्याची संधी उपलब्ध करून दिली आहे. आपल्या शरीरात पाच लीटरपेक्षाही जास्त रक्त धमन्यांमधून वाहते. यापैकी १०% रक्त काढले किंवा वाहून गेले तरीही शरीराला अपाय होत नाही. या गुणधर्माचा उपयोग करून रक्तपेढीत ३५० - ४५० मिली (रक्त दात्याच्या वजनानुसार) रक्त रक्तदात्याकडून घेतले जाते. रक्ताची ही तूट फक्त २४ तासात शरीर

भरून काढते. फक्त लोह, व्हीटॅमीन्स इ.चा साठा पूर्ववत होण्यासाठी परत रक्तदान करावयाचे असल्यास तीन महिन्यांचा कालावधी पूर्ण व्हावा लागतो.

* रक्त घेण्यापूर्वी रक्तपेढीत रक्तदात्यांची शारीरिक तपासणी, वैदकीय इतिहास, वजन (कमीत कमी ४५) व हिमोग्लोबीन (>१२.५gm) तपासले जाते. या सर्व चाचण्या पूर्ण झाल्यावरच दात्यांचे रक्त घेतले जाते.

* १८ वर्ष ते ६० वर्षांपर्यंत निरोगी व्यक्ती रक्तदान करू शकतात, रक्तदानासाठी केवळ १० मिनीटे लागतात. सर्व प्रकारची दैनंदिन हलकी कामे रक्तदाते रक्तदानानंतर करू शकतात.

* रक्तपेढीत या पिशव्यातील रक्तापासून तीन ते चार घटक वेगळी केली जातात. त्याचाच अर्थ आपण एका रक्तदानातून तीन ते चार व्यक्तींचे प्राण वाचवू शकतो. आयुष्य वाढवू शकतो.

* Platelet Apherisis सारख्या नवीन तंत्रज्ञानाने रक्तदान चालू असतांनाच मशिनद्वारे platelet हा घटक वेगळा केला जातो. व उर्वरित रक्त रक्तदात्याच्या शरीरात परत सोडले जाते. याद्वारे काढलेल्या प्लेटलेटस् पाच पटींनी जास्त व उच्च दर्जाच्या असतात. केवळ चार ते पाच दिवसात या पेशी शरीरात पुर्ववत् होतात. यासाठी साधारण एक तासाचा वेळ लागतो. विशेषतः कॅन्सरच्यापेशंटस् साठी तसेच डॅंग्यु, मलेरीयाच्या रुग्णांसाठी या Single doner platlets ची

आवश्यकता असते.

रक्तपेढी रक्तदात्यांसाठी कार्ड तयार करते व आवश्यक प्रसंगी रक्तपेढी कडून रक्त घेण्यासाठी हे कामास येते. यावर रक्त गटाचीही नोंद केलेली असते.

रक्तदान हे रक्तपेढींमध्ये किंवा शिबीरांमध्येही करता येते. विविध सामाजिक संघटना, कॉलेजेस, राजकीय पक्ष, तसेच कंपन्या अशी शिबीरे आयोजित करतात व रुग्णसेवेत आपला खारीचा वाटा उचलतात. रक्तदात्यांपैकी बरेच जण या रक्ताचे काय होणार आहे, कोणाला दिले जाणार आहे, माझा फायदा काय याची काळजी न करता मी ही इतरांच्या उपयोगी पडू शकतो या भावनेने रक्त देतात.

आपणही वैयक्तीकरित्या आपल्या व आपतांच्या जन्मदिनी, मंगलप्रसंगी, इतरांसाठी रक्तपेढीत किंवा शिबीराच्या ठिकाणी रक्तदान करू

शकता.

रक्त प्रयोगशाळेत बनविण्याचे व रक्ताचा ब्लडग्रुप घालविण्याचे प्रयोग सध्या जगभरात चालू आहेत. हे यशस्वी झाले तर दुर्मिळ रक्तगट (ब्लड ग्रुप) असणाऱ्या पेशंट्सना ही रक्त सहजपणे उपलब्ध होईल. हे होईपर्यंत परमेश्वराने दिलेल्या संधीचा पुरेपुर उपयोग करून आपण अवश्य रक्तदान करावे.

लोकसहभागातून उभा राहिलेला व निरपेक्ष वृत्तीने काम करणाऱ्या जनकल्याण रक्तपेढी तसेच शहरातील इतर रक्तपेढींनी गरजू रुग्णांना सेवा देऊन जीवनदानाचे बहुमोल काम केले आहे. अशा प्रकारे काम करणाऱ्या रक्तपेढी, शिबीर संयोजक व रक्तदाते यांना नेहमी प्रोत्साहित करावे ही विनंती.

गत तीन महिन्यांतील देणगीदारांची नावे

प्रॉपर्टी ऑफ स्व. शांताराम (आण्णा) बळेल व श्रीमती शालिनी शा. बळेल, इच्छापत्र व्यवस्थापक	मुंबई
मनोरमा गायधनी	मुंबई
सौ. रोहिणी जोशी	ठाणे
हिंदू संस्कार समिती	मुंबई
श्री. चंद्रकांत बेलापूरकर	मुंबई
यशिकॉन एन्टरप्राइझेस	मुंबई
डॉ. हेडगेवार स्मारक सेवा निधी	पुणे
वेलमेड लॉकींग सिस्टीम्स प्रा.लि.	पुणे
सौ. अपर्णा वेलींग	पुणे

नाशिक

नाशिक रन चॅरीटेबल ट्रस्ट	नाशिक शिक्षण मंडल
श्री दत्तात्रेय उकीडवे	श्री. सुरेश देशमुख
श्री. मंदार ओलतीकर	श्री. परमानंद पाटील
श्री. मनोहर क्षेमकल्याणी	श्री. सुनील कुलकर्णी
श्री. ऋषिकेश गायधनी	श्रीमती श्रेया ओतुरकर
श्री. प्रदीप फणसाळकर	श्री. वसंत दातार
श्री. विलास पांचाळ	श्री. प्रमोद मुलगुंद
श्री. सचिन गिरीधर	श्री. हेमंत लढवे
श्री. माधव ठक्कर	श्री. विठ्ठल चिटणीस
श्री. कृष्णा गोरे	श्री. भालचंद्र चावरे
श्री. सुनील वाणी	श्री. आर. एम. देशमुख
श्री. दशरथ आव्हाड	श्री. पुरुषोत्तम पुरंदरे
आर्किटेक्ट संजय पाटील	स्त्री मंडळ, नाशिक
श्रीमती अंजली बिवलकर	श्रीमती हिराबाई पाटील
जे.डी.आय. सर्व्हिसेस	

श्वेतप्रदर

डॉ. सुप्रिया देवरे (एम.एस) स्त्रीरोग व प्रसुतिशास्त्र तज्ज्ञ,
मो.: ०८३८००११२८२

प्रश्न १ :- अंगावरून पांढरे पाणी जाणे म्हणजे काय ?

जेव्हा योनीमार्गाद्वारे पांढरट स्त्राव जातो तेव्हा त्याला श्वेतप्रदर (leukorrhoea) असे म्हणतात. तो दोन प्रकारचा असू शकतो

(१) प्राकृत (Normal) : जेव्हा शरीरातील हार्मोन्समध्ये बदल होतो. ह्या प्रकाराला उपचाराची फारशी आवश्यकता नसते.

(२) विकृती (Abnormal) : हा जंतूसंसर्गामुळे होतो. याला उपचाराची आवश्यकता असते.

प्रश्न २ :- श्वेतप्रदर होण्याची कारणे काय आहेत. ?

योनीचा जंतूसंसर्ग (Vaginal infection) गर्भाच्या मुखाचा जंतूसंसर्ग किंवा जखम (Cervical Infetion, erosion) गाठ शरीरातील हार्मोन्सचा बदल (estrogen/progesterone) संतती प्रतिबंधक गोळ्या (Oral contraceptives) इ.

प्रश्न. ३ :- श्वेतप्रदर प्राकृत (normal) किंवा विकृत (Abnormal) आहे हे कसे ओळखावे ?

प्राकृत (Normal) स्त्रावाची साधारणपणे खालील प्रमाणे लक्षणे आहेत.

कमी प्रमाणात असणे (साधारणपणे दिवसाला ५ मिली)

पारदर्शी किंवा अगदी किंचित पांढरट पण कोणताही

दुर्गंध नसणे

पाळीच्या साधारणपणे १४-१५ व्या दिवशी हा पातळ आणि ताणला जाणारा असतो.

पाळीपूर्वी थोडा घट्ट आणि पांढरट असतो.

विकृत (Abnormal) स्त्रावाची साधारण लक्षणे खालील प्रमाणे आहेत.

दह्यासारखा पांढरा व घट्ट स्त्राव, दुर्गंध असणारा योनीमार्ग व जांघेत खाज सुटणे

लघवीला जळजळ होणे

राखाडी रंगाचा किंवा फेसाळ पिवळ्या हिरव्या रंगाचा स्त्राव

नेहमीपेक्षा खूप जास्त प्रमाण

प्रश्न ४ : तज्ज्ञांची मदत केव्हा घ्यावी ?

जेव्हा स्त्राव वरीलप्रमाणे विकृत (Abnormal) या गटात असेल तेव्हा तज्ज्ञांची मदत घ्यावी.

प्रश्न ५ : याच्यामुळे अशक्तपणा येतो का ?

नाही, श्वेतप्रदरमुळे अशक्तपणा येत नाही. हार्मोन्समध्ये बदल झाल्यामुळे थकवा जाणवू शकतो.

प्रश्न ६ : श्वेतप्रदरमुळे कंबर दुखते का ?

जेव्हा विकृत प्रकारातल्या श्वेतप्रदरसोबत जंतूसंसर्ग गर्भाशयाच्या बाजूस होतो (pelvic inflammatory disease); तेव्हा त्यामुळे कंबर दुखू शकते.

प्रश्न ७ : श्वेतप्रदरामुळे कर्करोग होतो, तेव्हा उपचार म्हणून गर्भाशय काढणे योग्य आहे का ?

हा पूर्णपणे चुकीचा समज आहे. श्वेतप्रदराच्या प्रकाराप्रमाणे त्यावरती उपाय आहेत. त्यामध्ये मुख्यतः जंतुसंसर्गासाठी तोंडाने घेण्याची जैवप्रतिबंधक औषधे (antifungal व antibiotic) आणि योनीमार्गात ठेवण्याची औषधे (Vaginal antifungal pessary) यांचा समावेश असतो.

हा स्त्राव जर गर्भाशयाच्या मुखाच्या जखमेमुळे (cervical erosion) असेल तर ती जखम रसायनांनी किंवा थंड करून नाहीशी करणे (chemical or frozen cauterization) हे उपाय असतात.जेव्हा कर्करोगाची शक्यता वाटते किंवा त्याची पडताळणी करावयाची असते तेव्हा गर्भाशयाच्या मुखाच्या पेशींचा

तपास केला जातो. त्याला “पॅप स्मर” (Pap smear) तपासणी म्हणतात ही अत्यंत सोपी व बाह्यरुग्ण विभागातील तपासणी आहे. यात आपल्याला कर्करोगाची गाठ होण्यापूर्वीच पेशीतले कर्करोगाचे बदल समजतात.

असे विविध उपचार असल्याकारणाने केवळ श्वेतप्रदराचा उपचार म्हणून गर्भाशय काढणे योग्य नाही.

प्रश्न ८ : श्वेतप्रदर होऊ नये म्हणून काय करावे ?

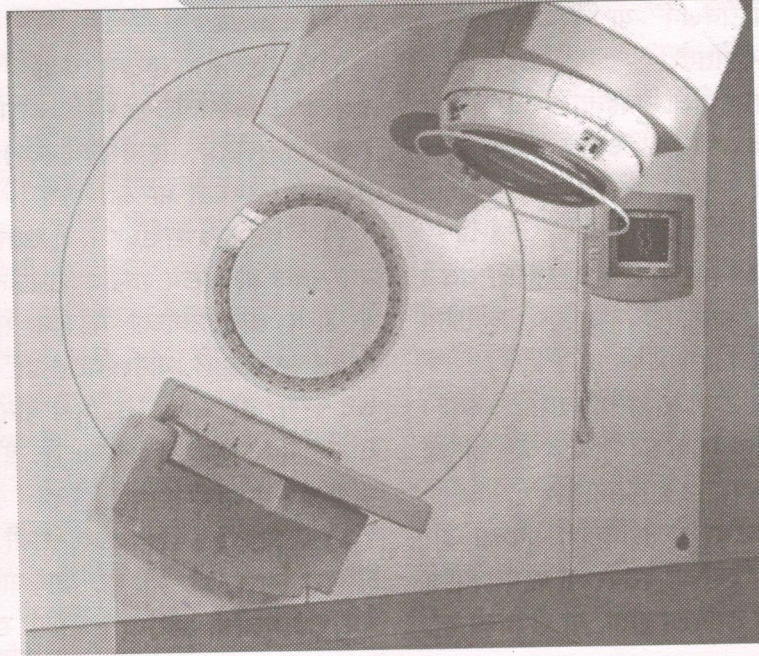
शरीराची व विशेषतः योनीमार्ग, योनी व सभोवतालचा भाग याची नियमित स्वच्छता ठेवावी.

शरीरसंबंधानंतर योनी व योनीमार्ग पाण्याने स्वच्छ करावा.

मासिक पाळीच्या वेळीसुद्धा जंतुसंसर्ग होणार नरही याची काळजी घ्यावी.

कॅन्सर किराणोपचार विभाग लवकरच सुरू होत आहे

घडामोडी

- १) दि. १५ ऑगस्ट रोजी सकाळी रुग्णालयाच्या गच्चीवर भारतमाता पूजनाचा व झेंडावंदनाचा कार्यक्रम घेण्यात आला. मुख्य अतिथी स्टेट बँक ऑफ इंडियाचे श्री अजयसिंगजी हे होते.
झेंडावंदनानंतर रुग्णालय परिसरात वृक्षारोपणाचा घेण्यात आला.
- २) डॉ. राजेंद्र खैरे यांचे स्त्री मंडळात हाडांचा ठिसूळपणा, कारणे व उपाय या संदर्भात व्याख्यान झाले. अध्यक्ष सौ. किरपेकर व अन्य महिला उपस्थित होत्या.
- ३) १५ ऑगस्ट रोजीच सकाळी १०.०० ते २.०० या वेळेत रुग्णालयात बालरोग निदान व उपचार शिबीर संपन्न झाले. डॉ. केदार मालवतकर व डॉ. नितीन बिलर्ला यांनी ४० रुग्णांची तपासणी केली.
- ४) २५ ऑगस्ट रोजी रुग्णालयात सर्व कर्मचाऱ्यांसाठी "मोटीवेशन" या विषयावर सेमिनार श्री शैलेश भिंडे यांनी घेतले.
- ५) २५ ऑगस्ट रोजी मुंबईतील ५० जणांचा समूह रुग्णालय बघण्यासाठी आला होता. मुंबई येथील कार्यकर्ते श्री मसूरकर यांनी यासाठी पुढाकार घेतला.
- ६) दि. २८ ऑगस्ट रोजी सेवाव्रती श्री येवले यांच्या माध्यमातून हास्यक्लबच्या २५ व्यक्तींनी रुग्णालयास भेट दिली.
- ७) दि. १ सप्टेंबर रोजी वनवासी कल्याण आश्रमाचे ५५ आरोग्य रक्षक गटप्रमुख व अन्य प्रमुख मंडळी रुग्णालय बघण्यासाठी येऊन गेले.
- ८) दि. ६ सप्टेंबर रोजी निर्माण ग्रुपच्या डॉ. निरजा बापट यांनी व त्यांच्या बरोबरच्या कार्यकर्त्यांनी कचरा डेपो येथे कॅंप ठरविला होता. या कॅंपमध्ये डॉ. सुप्रिया देवरे (स्त्रीरोग तज्ज्ञ), डॉ. नितीन बिलर्ला (बालरोग तज्ज्ञ) व डॉ. विक्रान्त मुंगी यांनी साधारण रुग्णांची तपासणी केली. ७५ रुग्णांनी याचा लाभ घेतला.
- ९) दि. ८ सप्टेंबर २०१३ रोजी रुग्णालयात IPCA कंपनी आयोजित मधुमेह व उच्च रक्तदाब तपासणी शिबीर संपन्न झाले. यात ७९ रुग्णांची रक्तशर्करा तपासणी झाली. व डॉ. रेवती चिटको व डॉ. हर्षल पिळोदेकर यांनी रुग्णांची तपासणी केली.
- १०) दि. २१ सप्टेंबर रोजी श्री सुधाकर भंडुरे यांच्या सहकार्याने मानव उत्थान सेवा समिती, नाशिकरोड येथील मुख्य केंद्रात नेत्ररोग तपासणी शिबीर घेण्यात आले. डॉ. धनंजय देशमुख यांनी साधारण ४०० लोकांच्या उपस्थितीत रुग्णालयाची माहिती सांगितली. नंतर ९५ रुग्णांची नेत्र तपासणी करण्यात आली.
- ११) दि. २३ सप्टेंबर रोजी ष्ठी कंपनी तर्फे मधुमेह शिबीरातील १० रुग्णांची HbA1c (ग्लायकोसुलेटेड हिमोग्लोबिनची) ही महागडी तपासणी करण्यात आली.
- १२) दि. २३ सप्टेंबर रोजी सातपुर कॉलनी येथे नगरसेवक श्री सलिम शेख व कार्यकर्ते श्री राजेंद्र लाड व अन्य कार्यकर्त्यांच्या मदतीने सर्व रोग निदान शिबीर संपन्न झाले. या शिबीरात डॉ. राजेंद्र खैरे यांनी ७६ रुग्ण, डॉ. धनंजय देशमुख यांनी ८७ रुग्ण डॉ. सुप्रिया देवरे यांनी ५९ रुग्ण तर डॉ. नितीन बिलर्ला यांनी ७२ रुग्णांची तपासणी केली.
- १३) दि. १० ऑक्टोबर रोजी के. के. वाघ इंग्लिश स्कुल, डी. जी. पी. नगर नाशिक पुणे रस्ता येथे ९४ मुलांची आरोग्य तपासणी डॉ. विक्रान्त मुंगी

यांनी केली

१४) दि. ११ आक्टोबर रोजी स्वामी विवेकानंद सार्ध शतीच्या निमित्ताने “भारत जागो दौड” या कार्यक्रमात रुग्णालयाची रुग्णवाहिका, डॉक्टर्स व परिचारिका हे आरोग्यसेवेकरीता उपस्थित होते.

१५) रुग्णवाहिकेचे अधिकृत उद्घाटन स्टेट बँकेचे जनरल मॅनेजर श्री प्रदीप कुमार यांच्या प्रमुख उपस्थितीत संपन्न झाले.

विशेष घडामोडी

१) कचरा डेपोतील एक विशेष आरोग्य तपासणी शिबीर

श्रीगुरुजी रुग्णालय व निर्माण ग्रुप नाशिक यांच्या प्रयत्नातून एक विशेष आरोग्य तपासणी शिबीर नुकतेच घेण्यात आले. संपूर्ण नाशिक शहरातील कचरा ज्या ठिकाणी टाकला जातो त्या पाथर्डी येथील कचरा डेपोत निर्माण ग्रुप मधील कार्यकर्त्यांनी कचरा वेचणाऱ्या कामगारांसाठी विशेषतः महिलांसाठी काही काम करावयाचे ठरविले. त्याचाच एक भाग म्हणून हे आरोग्य तपासणी शिबीर. जास्तीत जास्त कामगारांना लाभ व्हावा म्हणून हे शिबीर कचरा डेपोतच घेण्याचे ठरले. काही कार्यकर्त्यांनी आधी जाऊन कंत्राटदार /ठेकेदार यांना भेटून शिबीरासंबंधी सांगितले. प्रथम त्यांनी आढेवेढे घेतले कारण त्यांना भीती होती की हे शिबीराच्या निमित्ताने येऊन येथे बालकामगार काम करतात किंवा काय ? याची माहिती काढण्यासाठी आले आहेत. परंतु त्यांना समजावून सांगितल्यावर ते तयार झाले. तेथे काम करणाऱ्यांमध्ये महिला कर्मचारी जास्त असल्याने व लहान मुलांना त्या सोबतच घेऊन येत असल्याने तेथे जनरल तपासणी स्त्रीरोग तज्ज्ञ व बालरोगतज्ज्ञ यांनी जावे असे ठरले.

जिव्हाळा - एक स्नेहबंध, ऑक्टोबर २०१३

कचरा डेपोतच शिबीर घ्यायचे हे माहीत असल्याने तशी मनाची तयारी करूनच तेथे गेलो. परंतु तेथील परिस्थिती फारच भयानक होती. सगळीकडे कचऱ्याचे साम्राज्य व सडक्या कचऱ्याचा असह्य वास यामुळे मळमळून आले, डोके भणभणायला लागले. शिबीरात रुग्णांची तपासणी करू शकू किंवा नाही हे सुद्धा कळत नव्हते. दहा पंधरा मिनिटांनंतर थोडे सावरलो व कामाला लागलो. तेथील तथाकथित हेल्थ सेंटरची दुरावस्था बघवत नव्हती. तेथेच थोडा झाडू मारून मनाचे समाधान करून घेतले. तेथील मोडक्या टेबल व खुर्चीवर बसून रुग्ण तपासायला सुरुवात केली. महिला रुग्णांची तपासणी करण्यासाठी अडचणीची जनरेटर रूमच त्यातल्या त्यात सोईची होती. प्रत्येक रुग्ण तपासताना त्यांच्या अंगाला २४ तास तेथेच काम करत असल्याने येणारा तो असह्य वास त्रास देत होता.

या शिबीरासाठी श्रीगुरुजी रुग्णालयाचे स्त्री रोग तज्ज्ञ डॉ. सुप्रिया देवरे, बालरोग तज्ज्ञ डॉ. नितीन बिर्ला तर सर्वसामान्य रुग्णांसाठी डॉ. विक्रान्त मुंगी व निर्माण ग्रुपचे डॉ. निरजा बापट व डॉ. रश्मी कुलकर्णी यांनी सर्वांची तपासणी केली. निर्माण ग्रुपच्या कु. मुक्ता नावडेकर व श्री नरेश यांनी औषध देणे आणि फॉर्म भरून घेणे अशी कामे केली.

या लोकांमध्ये लहान वयातच व्यसनाचे विशेषतः तंबाखुचे आणि तेही स्त्रियांमध्ये सुद्धा विशेष प्रमाण जाणवले. तसेच निरक्षरतेचेही प्रमाण भरपूर होते. या लोकांमध्ये सर्व आरोग्यविषयक समस्यांसोबत सामाजिक सुधारणेसाठीही प्रयत्न करणे फार आवश्यक आहे असे जाणवते.

परंतु या सर्वांसाठी एकच शिबीर घेऊन भागणार नाही; तर नियमित काही दिवसातून तेथे सतत जावे लागेल. त्यांच्यामध्ये विश्वास निर्माण

करावा लागेल. व त्यानंतरच त्यांच्या या समस्यांवर मात करता येईल, तेही आपल्यासारखे एक आहेत हे समजून.

२) गणेशोत्सव

प्रतिवर्षी प्रमाणे या वर्षीही आपल्या श्रीगुरुजी रुग्णालयात दिनांक ९ सप्टें. ते १८ सप्टें. या कालावधीत श्री गणेशोत्सव मोठ्या उत्साहाने साजरा करण्यात आला. श्री गणेशाच्या आरतीसाठी आलेल्या मान्यवरांची नावे पुढील प्रमाणे :

सर्वश्री धनंजय जाखडी, प्रकाश वैशंपायन, गिरीश टकले, अॅड. डबीर, दीपक करंजीकर, श्री. मालाणी, देशपांडे (विभा कंस्ट्रक्शन), अभय साखरे, डॉ. कोल्हे (वरीष्ठ पोलीस इन्स्पेक्टर, गंगापूर रोड पोलीस स्टेशन), दीपक सावंत विजय लगड, शरदराव देशमुख, विक्रम सारडा, अवतारसिंगजी पनफेर. श्री व सौ. हेमंत पाटील.

याशिवाय या उत्सवात विविध समाजातील संघटनांनी आणि रुग्णालयाचे देणगीदार व हितचिंतकांनी सक्रीय सहभाग घेतला. श्रीगुरुजी रुग्णालयाच्या नूतन वास्तूत हा पहिलाच गणेशोत्सव साजरा झाला.

३) नूतन कार्यकारिणी परिचय कार्यक्रम - १८ ऑगस्ट

दि. १८ ऑगस्ट रोजी लक्षिका मंगल कार्यालय येथे श्रीगुरुजी रुग्णालयाच्या नूतन कार्यकारिणीची घोषणा करण्यात आली. या प्रसंगी प्रतिष्ठानचे अध्यक्ष मा. श्री अनिल भालेराव, कार्यवाह डॉ. भारत देशमुख, श्रीगुरुजी रुग्णालयाचे डॉक्टर्स, समिती सदस्य व हितचिंतक उपस्थित होते. कार्यक्रमाचा समारोप राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे मा. प्रांत सह संघचालक प्रा. नाना जाधव यांच्या मार्गदर्शनाने झाला.

श्रीगुरुजी रुग्णालय नूतन समिती

डॉ. विनायक गोविलकर	- अध्यक्ष
श्री. मुकंद खाडिलकर	- उपाध्यक्ष
श्री प्रवीण बुरकुले	- कार्यवाह
डॉ. गिरीश चाकूरकर	- सहकार्यवाह
डॉ. धनंजय देशमुख	- कोषाध्यक्ष
श्री. प्रकाश भिडे	- सह-कोषाध्यक्ष
श्री. रवींद्र बेडेकर	- सदस्य
डॉ. अश्विनीकुमार तुपकरी	- सदस्य
डॉ. अनंत पंढरे	- सदस्य
डॉ. सुप्रिया देवरे	- सदस्य
डॉ. अमोल कदम	- सदस्य

श्रीगुरुजी रुग्णालय, नाशिक - हेल्थ चेकअप पॅकेजेस

Fast Lab (Basic - Health Check up) Rs. 400/-

- 1) CBC
- 2) BSL - F
- 3) Urine Routine
- 4) Serum Cholesterol level
- 5) Serum Triglyceride
- 6) Serum HDL
- 7) Blood Pressure Measurement.

Whole Body Checkup : Rs. 1400/-

- a) Complete blood count
- b) ESR
- c) Blood Sugar Level (Fasting)
- d) Urine Routine
- e) Stool routine
- f) Proteins
- g) Blood Urea
- h) Serum Creatinine
- i) Lipid Profile
- j) Serum Billirubin
- k) X-ray Chest
- l) ECG
- m) Ultrasonography abdomen
- n) Eye Check up - Free
- o) Physician Check up

Package for Hypertensive Patient Rs. 1900/-

a) Complete blood count	4 times in a year
b) ECG	4 times in a year
c) Blood Sugar Level (Fasting)	Once
d) Blood Sugar Level (Postmeal)	Once
e) Lipid Profile	2 times in a year
f) Serum Creatinine	2 times in a year
g) Urine Routine	2 times in a year
h) Physician's advice	4 times in a year
i) Eye Check up - Free	

Package for Diabetic Patients : Rs. 2300/-

a) Blood Sugar Level (Fasting)	5 times in a year
b) Blood Sugar Level (Postmeal)	5 times in a year
c) Complete blood count	2 times in a year
d) ECG	Once
e) Serum Creatinine	2 times in a year
f) Blood Urea	2 times in a year
g) Urine Routine	Once
h) Urine Microalbumin	2 times in a year
i) Glycosylated haemoglobin	2 times in a year
j) Lipid Profile	Once
k) Physician's advice	5 times in a year
l) Eye Check up - Free	

सूचना :-

- एकदा भरलेले पैसे कोणत्याही कारणास्तव परत केले जाणार नाही.
- पॅकेजमध्ये नमूद केलेल्या तपासण्यांखेरीज अन्य कोणत्याही तपासण्यांची गरज असेल किंवा इतर कोणती सुविधा घेतली तसेच डॉक्टरांच्या ठरविलेल्यापेक्षा जास्त भेटी घेतल्यास त्याचे वेगळे पैसे आकारण्यात येतील.
- आपल्याला रुग्णालयाच्या वेळा व नियम पाळणे बंधनकारक आहे.
- डॉक्टरांच्या उपलब्धतेनुसारच आपली तपासणी होईल.
- कृपया अपॉइंटमेंट घेऊनच तपासणीस यावे त्यामुळे आपली गैरसोय होणार नाही.
- तपासणी करण्यापूर्वी १२ तास काहीही खाऊ व पिऊ नये. यावेळेत धूम्रपान व मद्यपान टाळावे व सकाळी रुग्णालयात तपासणीसाठी यावे.

- जर आपल्या पॅकेजमध्ये लघवी व संडास तपासणी करण्याचे असेल तर सकाळी येताना लघवी व संडासचा नमुना सोबत घेऊन यावा. त्यासाठी लागणारे साहित्य रुग्णालयातून घेऊन जावे.
- आपणास काही आजार असेल व त्यासाठी काही औषधे आपण घेत असाल तर ती औषधे ठरलेल्या वेळेतच थोड्या पाण्याबरोबर घ्यावीत व आजाराची कागदपत्रे व माहिती डॉक्टरांना द्यावी.
- जर आपण ठरलेल्या वेळेत येणार नसाल तर तसे आधीच रुग्णालयात कळवावे.
- जर आपण आपल्या कंपनीतर्फे आरोग्य तपासणी करण्यास आला असाल तर तसे कंपनीचे पत्र सोबत आणावे.

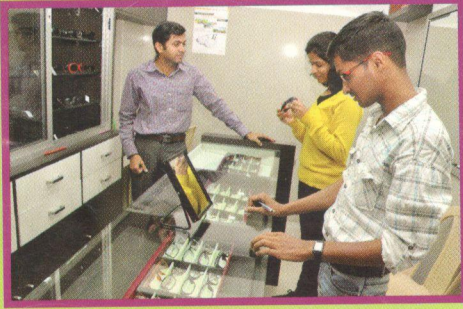
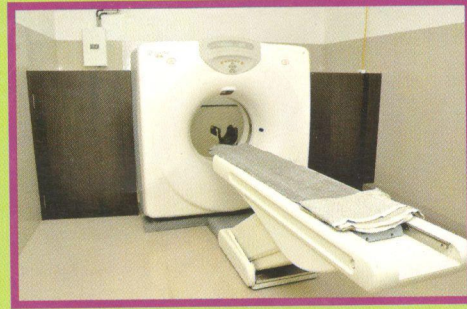
नोट :-

- सार्वजनिक सुट्टी व रविवार सोडून तपासणीची वेळ घेता येईल.
- पॅकेजेसचे दर कोणत्याही पूर्व सूचनेशिवाय बदलू शकतात

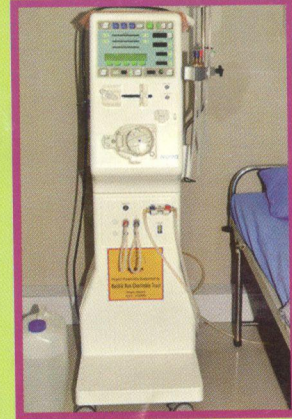
स्वतंत्रता दिवस :
नूतन वास्तूतील गच्छीवर भारतमाता पूजन
व ध्वजवंदन

रुग्णालयात दाखल झालेले
अद्ययावत सीटी स्कॅन मशिन

रुग्णालयात नव्याने सुरू झालेले चष्माघर

रुग्णालयात नव्याने दाखल झालेले डायलिसिस मशिन

वाजवी दरात योग्य उपचार

ह्या प्रकल्पासाठी दिलेली देणगी आयकर अधिनियम ८० जी व अधिनियम ३५ ए.सी. अंतर्गत आयकर सवलतीस पात्र आहे.
कृपया देणगीचा धनादेश अथवा डी.डी. श्रीगुरुजी रुग्णालय (८० जी करीता) किंवा
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर वैद्यकीय प्रतिष्ठान (३५ ए.सी करीता) या नावाने काढावा.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर वैद्यकीय प्रतिष्ठान संचालित
श्रीगुरुजी रुग्णालय, नाशिक
आनंदवल्ली चौक, गंगापूर रोड, नाशिक - ४२२ ०१३.
दूरध्वनी - २३४२४०१, २३४३४०१
मो. : ८३८००११२८६
website - www.shrigurujirugnalaya.com

प्रिंटेड मॅटर - बुक-पोस्ट

प्रति,
